

INWENTARYZACJA PRZYRODNICZA

gatunków chronionych występujących na drzewach
w ramach zadania inwestycyjnego:

**Budowa układu drogowego wciągu ul. Działkowców
we Wrześni wraz z budową wiaduktów kolejowych –
tuneli pod liniami kolejowymi nr 281 i 808**



ZAMAWIAJĄCY



WRZEŚNIA

Urząd Miasta i Gminy we Wrześni
ul. Ratuszowa 1
62-300 Września
NIP: 789-10-01-386

WYKONAWCA



Centrum Przyrodnicze Sp. z o.o.
Os. Jana III Sobieskiego 29/31; 60-688 Poznań
NIP 9721299620; REGON 382868538
KRS: 0000777230
www.centrum-przyrodnicze.pl
biuro@centrum-przyrodnicze.pl

Kierownik zespołu:
mgr inż. Krzysztof Wojtkowski

PREZES ZARZADU
K. Wojtkowski
Krzysztof Wojtkowski

Września, 17.02.2021 r.

Centrum Przyrodnicze Sp. z o.o.
os. Jana III Sobieskiego 29/31
60-688 Poznań
NIP 9721299620, REGON 382868538
KRS: 0000777230
www.centrum-przyrodnicze.pl

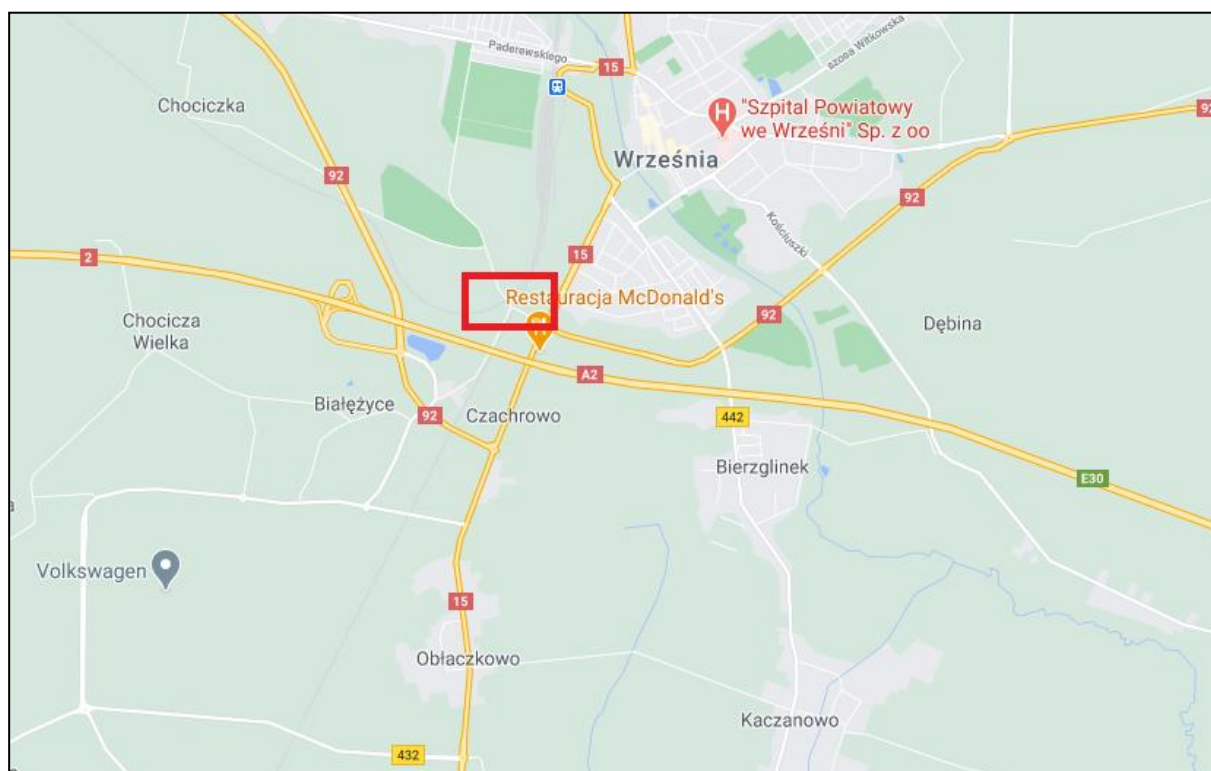
1. Zakres opracowania.....	3
2. Położenie terenu objętego opracowaniem.....	3
3. Metodyka inwentaryzacji.....	4
4. Wyniki.....	6
4.1. Zwierzęta.....	6
4.2. Rośliny	6
4.3. Grzyby.....	6
5. Działania minimalizujące wpływ przedsięwzięcia na gatunki chronione fauny i chronione siedliska przyrodnicze na etapie realizacji i eksploatacji.....	7
6. Akty prawne.....	8
7. Literatura.....	9
8. Dokumentacja fotograficzna.....	10

1. Zakres opracowania.

Zakres merytoryczny i założenia metodyczne przedmiotowego opracowania obejmowały wykonanie inwentaryzacji ewentualnego występowania na drzewach i krzewach przeznaczonych do usunięcia wskazanych przez Zamawiającego, gatunków chronionych roślin, grzybów i zwierząt, a także gatunków z załącznika IV Dyrektywy Siedliskowej, zagrożonych wyginięciem lub rzadkich.

2. Położenie terenu objętego opracowaniem.

Teren, który objęto pracami inwentaryzacyjnymi obejmuje obszar przeznaczony pod budowę układu drogowego wciagu ul. Działkowców we Wrześni wraz z budową wiaduktów kolejowych – tuneli pod liniami kolejowymi nr 281 i 808.



Ryc. Lokalizacja zadania inwestycyjnego.

3. Metodyka inwentaryzacji.

Dla obszaru, z którego planuje się usunięcie drzew, w dniu 16 lutego 2021 r., przeprowadzono oględziny terenu.

Po terenie poruszano się pieszo prowadząc prace metodą marszrutową i przeprowadzając inwentaryzację:

- 1) flory roślin naczyniowych ze szczególnym uwzględnieniem gatunków chronionych, tj. wymienionych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. poz. 1409), a także rzadkich lub zagrożonych wyginięciem, tj. wymienionych w Polskiej Czerwonej Księdze Roślin¹, polskiej czerwonej liście paprotników i roślin kwiatowych² oraz czerwonej liście roślin naczyniowych Wielkopolski³;
- 2) flory mszaków ze szczególnym uwzględnieniem gatunków chronionych, tj. wymienionych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. poz. 1409), a także rzadkich lub zagrożonych wyginięciem, tj. wymienionych na polskiej czerwonej liście mchów⁴ oraz polskiej czerwonej liście wątrobowców⁵;
- 3) bioty grzybów ze szczególnym uwzględnieniem gatunków chronionych, tj. wymienionych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. poz. 1408), a także rzadkich lub zagrożonych wyginięciem, tj. wymienionych na polskiej czerwonej liście grzybów wielkoowocnikowych⁶ i polskiej czerwonej liście porostów⁷;

¹ Kaźmierczakowa R., Zarzycki K., Mirek Z. 2014. Polska Czerwona Księga Roślin. Paprotniki i rośliny kwiatowe. Wydanie III uaktualnione i rozszerzone. Ss. 895. Instytut Ochrony Przyrody PAN. Kraków

² Kaźmierczakowa R., Bloch-Orłowska J., Celka Z., Cwener A., Dajdok Z., Michalska-Hejduk D., Pawlikowski P., Szczęśniak E., Ziarnik K. 2016. Polska czerwona lista paprotników i roślin kwiatowych. Polish red list of pteridophytes and flowering plants. Ss. 44. Instytut Ochrony Przyrody Polskiej Akademii Nauk. Kraków

³ Jackowiak B., Celka Z., Chmiel J., Latowski K. & Żukowski W. 2007. Red list of vascular flora of Wielkopolska (Poland). Biodiv. Res. Conserv. 5–8: 95–127

⁴ Żarnowiec J., Stebel A. & Ochrya R. 2004. Threatened moss species in the Polish Carpathians in the light of a new red-list of mosses in Poland. [W:] Stebel A. & Ochrya R. Bryological studies in the Western Carpathians: 9–28. Sorus. Poznań

⁵ Klama H., Górski P. 2018. Red List of Liverworts and Hornworts of Poland (4th edition, 2018). Crytogamie, Bryologie, 39 (4): 415–441

⁶ Wojewoda W., Ławrynowicz M. 2006. Red list of the macrofungi in Poland. [W:] Mirek Z., Zarzycki K., Wojewoda W., Szela Z. (red.). Red List of Plants and Fungi in Poland: 53–70. W. Szafer Institute of Botany, Polish Academy of Sciences. Kraków

⁷ Cieśliński S., Czyżewska K., Fabiszewski J. 2006. Red list of the lichens in Poland. [W:] Mirek Z., Zarzycki K., Wojewoda W., Szela Z. (red.). Red List of Plants and Fungi in Poland: 71–90. W. Szafer Institute of Botany, Polish Academy of Sciences. Kraków

Stanowiska ww. elementów szaty roślinnej lokalizowano z wykorzystaniem odbiornika GPS Trimble Juno 5B.

Nomenklaturę roślin naczyniowych przyjęto za Mirkiem i in. (2002), mchów za Ochyrą i in. (2003), wątrobowców za Szweykowskim (2006), porostów za Fałtynowiczem i Kossowską (2016), a zbiorowisk roślinnych za Ratyńską i in. (2010).

W ramach prac terenowych poszukiwane były stanowiska gatunków chronionych zwierząt, wymienionych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. 2016 poz. 2183) oraz gatunki wymienione w załącznikach II i IV Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory. Inwentaryzacja obejmowała również gatunki rzadkie i zagrożone w skali kraju – „Polska czerwona księga zwierząt: Bezkręgowce” (Zbigniew Głowaciński, Janusz Nowacki), „Czerwona lista zwierząt ginących i zagrożonych w Polsce” (Zbigniew Głowaciński).

Podczas kontroli terenowych, które przypadły na okres poza lęgowy ptaków dokonano obserwacji ornitologicznej, polegającej na obserwacjach ogólnych terenu w celu wykrycia gniazd i dziupli ptasich, pozostałości po gniazdach oraz wszelkich innych śladów świadczących o występowaniu ptaków na drzewach i krzewach położonych w granicach inwestycji.

Do obserwacji ptaków wykorzystano lornetkę NIKON PROSTAFF 3S 10x42, aparat fotograficzny SONY DSC-HX60 oraz endoskopową kamerę inspekcyjną w przypadku dziupli.

4. Wyniki

4.1. Zwierzęta

Na inwentaryzowanym obszarze brak jest stanowisk gatunków chronionych na mocy Konwencji o ochronie dzikiej europejskiej fauny i flory oraz ich siedlisk naturalnych (Konwencji Berneńskiej).

Na badanym terenie, na drzewach przeznaczonych do usunięcia nie stwierdzono obecności gatunków objętych ochroną na mocy rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. z 2016 r., poz. 2183).

Brak jest drzew z głębokimi próchnowiskami, mogącymi stanowić potencjalne siedlisko dla objętych ochroną prawną gatunków saproksylofagicznych owadów.

Przeprowadzona inwentaryzacja nie wykazała występowania na terenie planowanej inwestycji miejsc schronienia nietoperzy. W wyniku weryfikacji drzew znajdujących się zarówno na terenie inwestycji jak i w jej bezpośrednim sąsiedztwie nie stwierdzono drzew dziuplastych, a co za tym idzie nie stwierdzono osobników nietoperzy jak również żadnych śladów ich występowania (takich jak pancerzyki zjedzonych owadów czy też odchody).

4.2. Rośliny

W trakcie inwentaryzacji w granicach inwestycji oraz na drzewach przeznaczonych do usunięcia nie stwierdzono gatunków objętych prawną ochroną gatunkową objętych na mocy rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. 2014 r. poz. 1409) oraz gatunków rzadkich i zagrożonych.

4.3. Grzyby

W trakcie inwentaryzacji w granicach inwestycji oraz na drzewach przeznaczonych do usunięcia nie stwierdzono gatunków objętych prawną ochroną gatunkową objętych na mocy rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. 2014 r. poz. 1408) oraz gatunków rzadkich i zagrożonych.

5. Działania minimalizujące wpływ przedsięwzięcia na gatunki chronione fauny i chronione siedliska przyrodnicze na etapie realizacji i eksploatacji.

Inwestor podejmie działania ograniczające oddziaływanie przedmiotowego przedsięwzięcia na przyrodę. Podjęte zostaną następujące działania:

- roboty budowlane będą prowadzone w taki sposób, aby umożliwić zwierzętom ucieczkę z terenu objętego inwestycją; w przypadku braku możliwości ucieczki zwierzęta zostaną przeniesione do odpowiednich siedlisk, poza rejon objęty inwestycją;
- podczas prowadzenia prac budowlanych wykopy zostaną zabezpieczone tak, aby nie stanowiły one pułapki dla zwierząt, ochroną przed wtargnięciem ssaków będzie siatka zabezpieczająca teren budowy o rozstawie oczek zmniejszającym się ku dołowi;
- na etapie budowy wykopy będą poddawane regularnej kontroli na obecność zwierząt, a w razie ich wykrycia zostaną przeniesione w bezpieczne miejsce;
- w przypadku konieczności zastosowania oświetlenia na placu budowy i wzdłuż drogi wykorzystane będzie oświetlenie dające tzw. „ciepłe” widmo świetlne (np. sodowe), ograniczające przywabianie owadów; stosowane będą szczelne obudowy lamp, uniemożliwiające owadom kontakt z rozżarzoną żarówką;
- podjęte zostaną działania zmierzające do maksymalnego ograniczenia czasu otwarcia wykopów;
- w przypadku prowadzenia prac budowlanych w okresie lęgowym ptaków (od 1 marca do 31 sierpnia), przed ich rozpoczęciem zostaną dokonane oględziny mające na celu wykluczenie występowania gniazd ptaków.

6. Akty prawne

1. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity: Dz.U. 2020 r., poz. 1219);
2. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (tekst jednolity: Dz.U. 2020 r. poz. 55);
3. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 22 lipca 2019 r. w sprawie kryteriów oceny wystąpienia szkody w środowisku (Dz. U. 2019 r. poz. 1383);
4. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. 2014 r. poz. 1409);
5. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. 2014 r. poz. 1408);
6. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. 2016 r., poz. 2183);
7. Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (tekst jednolity: Dz. U. 2014 r. poz. 1713);
8. Ustawa z dnia 13 października 1995 r. Prawo łowieckie (tekst jednolity: Dz.U. 2020 poz. 67).

7. Literatura

1. Chodkiewicz T., Kuczyński L., Sikora A., Chylarecki P., Neubauer G., Ławicki Ł., Stawarczyk T. 2015. Ocena liczebności populacji ptaków lęgowych w Polsce w latach 2008–2012. *Ornis Polonica* 56, 2015: 149–189
2. Chylarecki P., Chodkiewicz T., Neubauer G., Sikora A., Meissner W., Woźniak B., Wylegała P., Ławicki Ł., Marchowski D., Betleja J., Bzoma S., Cenian Z., Górski A., Korniluk M., Moczarska J., Ochocińska D., Rubacha S., Wieloch M., Zielińska M., Zieliński P., Kuczyński L. 2018. Trendy liczebności ptaków w Polsce. GIOŚ, Warszawa.
3. Sikora A., Rohde Z., Gromadzki M., Neubauer G., Chylarecki P. (red.). 2007. Atlas rozmieszczenia ptaków lęgowych Polski 1985–2004. Bogucki Wyd. Nauk., Poznań
4. Sokołowski J. 1972. Ptaki Polski. Państwowe Zakłady Wydawnictw Szkolnych, Warszawa
5. Taczanowski W. 1882. Ptaki krajowe. Kraków.
6. Tomiałojć L., Stawarczyk T. 2003. Awifauna Polski. Rozmieszczenie, liczebność i zmiany. PTPP „proNatura”, Wrocław

8. Dokumentacja fotograficzna



Fot. Drzewo oznaczone nr 29.



Fot. Drzewa oznaczone nr 32-34



Fot. Drzewa oznaczone nr 46, 49-55.



Fot. Drzewo oznaczone nr 59.



Fot. Drzewo oznaczone nr 63.



Fot. Drzewa oznaczone nr 66-68.



Fot. Krzewy oznaczone nr 94.



Fot. Drzewo i krzew oznaczone nr 88, 93.



Fot. Drzewa oznaczone nr 81-82.



Fot. Drzewo oznaczone nr 77.



Fot. Drzewo oznaczone nr 71.



Fot. Drzewo oznaczone nr 72.